

DECIZIA (PESC) 2016/2383 A CONSILIULUI**din 21 decembrie 2016**

privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniul siguranței nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 12 decembrie 2003, Consiliul European a adoptat Strategia Uniunii Europene împotriva proliferării armelor de distrugere în masă („strategia”), care cuprinde la capitolul III o listă de măsuri care trebuie luate atât în Uniune, cât și în țări terțe pentru combaterea acestei proliferări.
- (2) Uniunea acționează în prezent în mod activ pentru punerea în aplicare a strategiei și dă curs măsurilor enumerate în capitolul III din respectiva strategie, în special prin furnizarea de resurse financiare destinate sprijinirii unor proiecte specifice desfășurate de instituții multilaterale, precum Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA).
- (3) La 17 noiembrie 2003, Consiliul a adoptat Poziția comună 2003/805/PESC ⁽¹⁾ privind universalizarea și consolidarea acordurilor multilaterale în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora. Poziția comună menționată solicită, între altele, promovarea încheierii de acorduri de garanții generalizate și de protocoale adiționale ale AIEA și angajează Uniunea să acționeze pentru ca acordurile de garanții generalizate și protocoalele adiționale să devină standardul sistemului de verificare al AIEA.
- (4) La 17 mai 2004, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2004/495/PESC ⁽²⁾ privind sprijinirea activităților AIEA desfășurate în cadrul programului său de siguranță nucleară și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.
- (5) La 18 iulie 2005, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2005/574/PESC ⁽³⁾ privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.
- (6) La 12 iunie 2006, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2006/418/PESC ⁽⁴⁾ privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.
- (7) La 14 aprilie 2008, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2008/314/PESC ⁽⁵⁾ privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.

⁽¹⁾ Poziția comună 2003/805/PESC a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind universalizarea și consolidarea acordurilor multilaterale în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora (JO L 302, 20.11.2003, p. 34).

⁽²⁾ Acțiunea comună 2004/495/PESC a Consiliului din 17 mai 2004 privind sprijinirea activităților AIEA desfășurate în cadrul programului său de siguranță nucleară și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 182, 19.5.2004, p. 46).

⁽³⁾ Acțiunea comună 2005/574/PESC a Consiliului din 18 iulie 2005 privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 193, 23.7.2005, p. 44).

⁽⁴⁾ Acțiunea comună 2006/418/PESC a Consiliului din 12 iunie 2006 privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile securității și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 165, 17.6.2006, p. 20).

⁽⁵⁾ Acțiunea comună 2008/314/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2008 privind sprijinul pentru activitățile AIEA în domeniile securității și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 107, 17.4.2008, p. 62).

- (8) La 27 septembrie 2010, Consiliul a adoptat Decizia 2010/585/PESC ⁽¹⁾ privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.
- (9) La 21 octombrie 2013, Consiliul a adoptat Decizia 2013/517/PESC ⁽²⁾ privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei.
- (10) La 8 mai 2016, a intrat în vigoare amendamentul la Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare (ACPPNM). Uniunea și statele sale membre au promovat amendamentul prin acțiuni diplomatice și prin finanțarea activităților AIEA în această privință. Ca urmare a intrării sale în vigoare, va fi nevoie de eforturi susținute pentru a asigura punerea în aplicare la nivel național și universalizarea ACPPNM.
- (11) AIEA urmărește aceleași obiective, menționate la considerentele (3)-(10), prin punerea în aplicare a planului său de siguranță nucleară, care este finanțat integral prin contribuții voluntare la Fondul pentru siguranță nucleară al AIEA.
- (12) Uniunea este hotărâtă să consolideze siguranța nucleară în întreaga lume și este pregătită să ofere în continuare asistență țărilor terțe în această privință. Uniunea salută acțiunile recente de consolidare a programului de siguranță nucleară al AIEA, precum și Conferința internațională privind siguranța nucleară organizată sub deviza „Angajamente și acțiuni”, găzduită de către AIEA în perioada 5-9 decembrie 2016. Uniunea urmărește să mențină durabilitatea și eficacitatea punerii în aplicare a Acțiunilor comune 2004/495/PESC, 2005/574/PESC, 2006/418/PESC, 2008/314/PESC și a Deciziei 2010/585/PESC în sprijinul planurilor de siguranță nucleară ale AIEA („acțiunile comune și deciziile anterioare”) și se angajează să furnizeze în continuare sprijin în vederea adoptării planului de siguranță nucleară al AIEA pentru perioada 2018-2021. O strânsă coordonare cu Inițiativa privind centrele de excelență în domeniul chimic, biologic, radioactiv și nuclear (CBRN) ale UE, precum și cu alte inițiative și programe va fi întreprinsă pentru evitarea suprapunerilor, pentru maximizarea raportului cost-eficacitate și pentru reducerea continuă a riscurilor.
- (13) Implementarea la nivel tehnic a prezentei decizii ar trebui încredințată AIEA, care, pe baza experienței sale de lungă durată și larg recunoscute în domeniul siguranței nucleare, ar putea să consolideze în mod semnificativ capacitățile relevante din țările vizate. Proiectele sprijinite de Uniune pot fi finanțate numai prin contribuții voluntare la Fondul pentru siguranță nucleară al AIEA. Aceste contribuții care urmează a fi furnizate de Uniune vor fi esențiale în crearea premiselor pentru ca AIEA să joace un rol major în domeniul siguranței nucleare prin sprijinirea eforturilor țărilor de a-și îndeplini responsabilitățile în materie de siguranță nucleară.
- (14) Responsabilitatea pentru siguranța nucleară a unui stat îi revine în întregime statului respectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

- (1) În scopul punerii în aplicare imediate și concrete a anumitor elemente ale strategiei, Uniunea sprijină activitățile AIEA în domeniul siguranței nucleare, pentru a contribui la realizarea următoarelor obiective:
- (a) realizarea de progrese în direcția universalizării instrumentelor internaționale în materie de neproliferare și de siguranță nucleară;
- (b) sprijinirea statelor în vederea dezvoltării unui capital tehnic, științific și uman autohton, necesar pentru o siguranță nucleară durabilă și eficace;
- (c) consolidarea capacităților de a preveni, a detecta, a răspunde și a proteja persoanele, bunurile, mediul și societatea împotriva actelor infracționale sau neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare;
- (d) consolidarea detectării traficului ilicit cu materiale nucleare și alte materiale radioactive, precum și a metodelor de combatere a acestuia;
- (e) contribuția la securitatea informatică în domeniul nuclear;

⁽¹⁾ Decizia 2010/585/PESC a Consiliului din 27 septembrie 2010 privind sprijinirea activităților AIEA în domeniile securității și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 259, 1.10.2010, p. 10).

⁽²⁾ Decizia 2013/517/PESC a Consiliului din 21 octombrie 2013 privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 281, 23.10.2013, p. 6).

- (f) consolidarea securității surselor radioactive, transportarea acestora în locuri de depozitare sigure și securizate în țările care au nevoie de sprijin, inclusiv repatrierea către țara de origine sau furnizor;
 - (g) consolidarea protecției fizice a materialelor nucleare și a altor materiale radioactive.
- (2) Proiectele au următoarele obiective:
- (a) asigurarea durabilității și eficacității sprijinului furnizat prin acțiunile comune și deciziile anterioare;
 - (b) consolidarea infrastructurii interne a statelor pentru sprijinirea siguranței nucleare;
 - (c) consolidarea cadrului legislativ și de reglementare al statelor;
 - (d) consolidarea sistemelor și măsurilor de siguranță nucleară pentru materialele nucleare și pentru alte materiale radioactive;
 - (e) consolidarea infrastructurii și a capacităților instituționale ale statelor de a gestiona materialele nucleare și radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare;
 - (f) consolidarea capacității de reacție și a rezilienței statelor la criminalitatea informatică și atenuarea impactului acesteia asupra siguranței nucleare;
 - (g) consolidarea capacităților de educare și formare în domeniul securității nucleare;
 - (h) asigurarea unui sprijin specializat și constant pentru punerea în aplicare și pentru universalizarea amendamentului la Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare.
- (3) Pregătirile pentru prezenta decizie se întemeiază pe informațiile aflate deja la dispoziția AIEA și pe rezultatele misiunilor desfășurate în temeiul acțiunilor comune și al deciziilor anterioare.
- (4) În anexă figurează o descriere detaliată a proiectelor. Listele cu țările vizate au la bază fie o identificare a nevoilor în urma unei analize a lacunelor, astfel cum sunt reflectate în planurile integrate existente de sprijin pentru siguranța nucleară (INSSP), fie o propunere acceptată de către secretariatul AIEA. Listele cu țările beneficiare și cu subregiunile ar trebui stabilite de către statele membre ale Uniunii în consultare cu AIEA.

Articolul 2

- (1) Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („ÎR”) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.
- (2) Proiectele menționate la articolul 1 alineatul (2) sunt desfășurate de AIEA, în calitatea sa de entitate de implementare. AIEA îndeplinește această sarcină sub responsabilitatea ÎR. În acest scop, ÎR încheie acordurile necesare cu AIEA.

Articolul 3

- (1) Valoarea de referință financiară pentru implementarea proiectelor menționate la articolul 1 alineatul (2) este de 9 361 204,23 EUR.
- (2) Cheltuielile finanțate din suma prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și cu normele aplicabile bugetului Uniunii.
- (3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (1). În acest scop, Comisia încheie un acord de finanțare cu AIEA. Acordul de finanțare prevede că AIEA trebuie să asigure vizibilitatea contribuției Uniunii în mod proporțional cu quantumul acesteia.

(4) Comisia depune eforturile necesare pentru a încheia acordul de finanțare menționat la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultăți care intervin în cursul acestui proces și cu privire la data încheierii acordului de finanțare.

Articolul 4

(1) ÎR raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza unor rapoarte periodice pregătite de AIEA. Aceste rapoarte stau la baza evaluării efectuate de Consiliu.

(2) Comisia furnizează informații cu privire la aspectele financiare ale implementării proiectelor menționate la articolul 1 alineatul (2).

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Aceasta expiră după 36 de luni de la data încheierii acordului de finanțare dintre Comisie și AIEA sau după 12 luni de la data adoptării sale, în cazul în care niciun acord de finanțare nu a fost încheiat până la acea dată.

Adoptată la Bruxelles, 21 decembrie 2016.

Pentru Consiliu

Președintele

M. LAJČÁK

ANEXĂ

Sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile AIEA în domeniul siguranței nucleare în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă

Eligibilitate și selecția statelor beneficiare

Statele eligibile să primească sprijin în temeiul prezentei decizii sunt toate statele membre ale AIEA care au nevoie de sprijin în domeniul siguranței nucleare, sub rezerva unei decizii din partea Uniunii pe baza unei propuneri din partea AIEA. AIEA poate aduce modificări propunerilor și informează în scris Uniunea în acest sens, prezentând o justificare pentru modificările propuse. Modificările urmează să fie puse în aplicare după obținerea aprobării Uniunii. Selectarea statelor beneficiare („țările beneficiare”), astfel cum se prevede în prezenta decizie, ar trebui să se bazeze pe evaluările și pe datele aflate deja la dispoziția AIEA și dobândite inclusiv în temeiul deciziilor anterioare ale Consiliului, precum și în consultare cu organele relevante ale Consiliului, cu scopul de a asigura impactul maxim al acțiunii. Va fi asigurată o strânsă coordonare cu inițiativa privind centrele de excelență, cu proiectele finanțate de Comisia Europeană, precum și cu alte inițiative și programe, în scopul evitării suprapunerilor, al maximizării raportului cost-eficacitate și al reducerii continue a riscurilor, prin intermediul reuniunilor cadrelor de conducere ale inițiativei privind centrele de excelență CBRN ale UE, cu ocazia reuniunilor anuale dintre Centrul Comun de Cercetare și secretariatul AIEA, precum și în marja reuniunii plenare anuale a centrelor de sprijin în domeniul siguranței nucleare (NSSC). Utilizarea fondurilor pentru activități specifice se va face în conformitate cu prioritățile Uniunii și va face obiectul unei consultări prealabile periodice. Unele activități, cum ar fi cursurile regionale de formare (RTC) și cursurile internaționale de formare (ITC), vor fi găzduite de alte state decât țările beneficiare. Aceasta reprezintă o contribuție din partea statului-gazdă la activitățile AIEA.

Fiecare proiect cuprinde o listă a potențialelor țări beneficiare potențiale convenită de Uniune și de AIEA. Proiectele vor fi implementate în statele selectate din respectivele regiuni și pot cuprinde activități în următoarele domenii:

1. durabilitatea și eficacitatea sprijinului furnizat prin acțiunile comune și deciziile anterioare;
2. consolidarea infrastructurii interne a statelor pentru sprijinirea siguranței nucleare;
3. consolidarea cadrului legislativ și de reglementare al statelor;
4. consolidarea sistemelor și măsurilor de siguranță nucleară pentru materialele nucleare și pentru alte materiale radioactive;
5. consolidarea infrastructurii și a capacităților instituționale ale statelor de a gestiona materialele nucleare și radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare;
6. consolidarea capacității de reacție și a rezilienței statelor la criminalitatea informatică și atenuarea impactului acesteia asupra siguranței naționale și a celei nucleare;
7. abordarea problemei siguranței surselor radioactive prin intermediul repatrierii surselor;
8. măsuri de prevenire și protecție împotriva amenințărilor interne și evidența și controlul materialelor nucleare.

I. PROIECTE

Proiectul nr. 1:

Sprijin pentru punerea în aplicare a ACPPNM

ACPPNM a intrat în vigoare la 8 mai 2016. Acesta impune statelor obligația juridică de a institui, de a pune în aplicare și de a menține un regim adecvat de protecție fizică bazat pe 12 principii fundamentale, aplicabil materialelor nucleare și instalațiilor nucleare aflate sub jurisdicția lor în ceea ce privește utilizarea în scopuri pașnice la nivel intern, depozitarea și transportul. Proiectul se va axa pe punerea în aplicare, pe consolidarea capacităților și pe universalizarea ACPPNM. Acesta impune de asemenea statelor părți obligația juridică de a proteja instalațiile nucleare și materialele nucleare în ceea ce privește utilizarea în scopuri pașnice la nivel intern, depozitarea și transportul și prevede extinderea cooperării dintre state sub aspectul adoptării de măsuri rapide pentru localizarea și recuperarea materialelor nucleare furate sau dispărute, abordează atenuarea consecințelor radiologice posibile ale actelor de sabotaj, previne și combate infracțiunile legate de acestea.

Scopurile proiectului:

- susținerea punerii în aplicare a ACPPNM;
- consolidarea cadrului legislativ și de reglementare național, precum și a capacității statelor de a realiza schimburi de bune practici la nivel regional, deoarece acestea sunt relevante pentru toate autoritățile implicate în siguranța materialelor nucleare, fie că fac sau nu obiectul controlului de reglementare;
- punerea la dispoziția statelor a unor mijloace eficiente din punctul de vedere al costurilor care să le ajute să își îndeplinească obligațiile naționale, regionale și internaționale, precum și să pună în aplicare instrumente juridice obligatorii și internaționale;
- consolidarea în continuare a cooperării internaționale în vederea stabilirii unor măsuri eficiente pentru protecția fizică a materialelor nucleare și a instalațiilor nucleare, în conformitate cu legislația națională a fiecărui stat și în cadrul furnizat de ACPPNM.

Descrierea proiectului:

- vor fi transpuse în acțiuni concrete activitățile identificate în INSSP din zece state, legate de punerea în aplicare a obligațiilor ce decurg din ACPPNM. Vor fi definite elementele-cheie pentru abordarea aspectelor relevante care să conducă la soluții durabile prin care statul să își consolideze regimul național în materie de siguranță nucleară. Se va conveni asupra unor termene și angajamente care să asigure punerea în aplicare cuprinzătoare a planurilor;
- revizuirea materialelor de curs: urmează să fie elaborate noi exerciții de formare, care să fie mai bine înțelese de publicul-țintă.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- sporirea capacității statelor de a-și îndeplini obligațiile asumate în temeiul ACPPNM;
- demararea extinderii și îmbunătățirii cadrului de reglementare referitor la protecția fizică;
- elaborarea unui document de orientare care să fie folosit de state în vederea dezvoltării unor capacități naționale vizând reglementarea, examinarea, evaluarea și inspectarea instalațiilor nucleare în scopul asigurării securității nucleare pe durata ciclului de viață al unei instalații nucleare.

Proiectul nr. 2:

Proiect durabil

Proiectul durabil propus valorifică eforturile susținute pe marginea cadrului arhitecturii de detectare finanțat prin Decizia 2013/517/PESC. Acesta este rezultatul celor patru misiuni de evaluare a impactului privind acțiunile comune și deciziile anterioare efectuate în Cuba, Indonezia, Iordania, Liban, Malaysia și Vietnam. Respectivele șase state au solicitat, prin intermediul INSSP, sprijinul AIEA pentru acest proiect.

Proiectul urmărește să ofere instrumente pentru sprijinirea „arhitecturii de detectare în materie de siguranță nucleară”, și anume pentru setul integrat de sisteme și de măsuri de siguranță nucleară, în baza unui cadru juridic și de reglementare adecvat, necesar pentru punerea în aplicare a strategiei naționale pentru detectarea materialelor nucleare și a altor materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare. Proiectul propus este în concordanță cu sprijinul oferit deja de Uniune sub forma furnizării de echipamente de detectare, cum ar fi dispozitive fixe de detectare a radiațiilor (RPM) și echipamente portabile.

2.1. Instrumente de formare în domeniul întreținerii

Scopurile proiectului:

- acordarea de asistență statelor pentru asigurarea disponibilității sprijinului tehnic și științific la nivel intern, precum și pentru dezvoltarea resurselor umane, necesare pentru o siguranță nucleară durabilă și eficientă;
- asigurarea utilizării optime și a întreținerii corespunzătoare a echipamentelor donate de către Uniune pe parcursul întregului ciclu de viață al acestora.

Descrierea proiectului:

- întreținerea adecvată este un factor-cheie pentru detectare și pentru capacitatea de reacție în caz de furt, de acte de sabotaj, de acces neautorizat, de transfer ilegal sau de alte acte răuvoitoare care implică materiale nucleare, alte substanțe radioactive sau instalații asociate acestora. Vor fi create instrumente de formare în domeniul întreținerii echipamentelor de detectare (dispozitive fixe de detectare a radiațiilor și echipamente portabile). Vor fi construite replici ale acestor echipamente, pentru a face posibil un instructaj specific vizând întreținerea și utilizarea lor corectă;
- instructaj în domeniul întreținerii echipamentelor de detectare.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- continuarea sprijinului acordat de către AIEA pentru punerea în aplicare a cadrului arhitecturii de detectare;
- asigurarea faptului că materialele necesare pentru instructaj sunt disponibile și utilizate pentru a sprijini formarea tuturor membrilor vizați noi ai personalului; statelor membre ale Uniunii le vor fi furnizate modele pentru materialele de formare prin intermediul Grupului de lucru pentru neproliferare (CONOP);
- asigurarea faptului că echipamentele de detectare pot fi menținute în stare de funcționare de către autoritățile din țările beneficiare pentru o perioadă cât mai lungă de timp.

2.2. Instrumente informatice utilizate pentru organismele de reglementare

Informația este esențială pentru funcționarea eficace a dispozitivelor fixe de detectare a radiațiilor (RPM). Elaborarea unor structuri de date și a unor protocoale de testare comune face posibilă comunicarea eficientă între mai mulți operatori. Integrarea în rețelele de informații a datelor furnizate de instrumentele de detectare de tipul RPM provenind de la diferiți furnizori este un element important pentru elaborarea unui sistem general de detectare eficace. Acest proiect ar putea sprijini statele să își îmbunătățească în mod semnificativ eficacitatea operațională prin integrarea sistemului de detectare în rețelele naționale destinate schimbului de informații. Schimbul de informații între un punct anume și operatori poate limita inspecțiile redundante și poate clarifica rapid situația în cazul alarmelor false și fără consecințe grave asociate multor sisteme de detectare pasive.

Acest proiect ar urma să implementeze un sistem integrat cu ajutorul instrumentelor informatice, pentru a îmbunătăți procesul de analiză și pentru a oferi recomandări vizând echipamentele adecvate. O modalitate de comunicare a organismului de reglementare cu punctul local RPM va spori eficiența sistemului și va sprijini activitatea personalului de primă intervenție.

Scopurile proiectului:

- acordarea de asistență statelor pentru asigurarea disponibilității sprijinului tehnic și științific la nivel intern, precum și pentru dezvoltarea resurselor umane, necesare pentru o siguranță nucleară durabilă și eficace;
- armonizarea datelor obținute ca rezultat al alarmelor, astfel încât datele provenite de la furnizori de echipamente diferiți să devină comparabile.

Descrierea proiectului:

- sprijinirea organismelor de reglementare în ceea ce privește integrarea datelor și armonizarea programelor informatice de alarmă, astfel încât acestea să compare date provenite de la furnizori diferiți și să asigure faptul că procesul decizional în materie de reglementare se bazează pe informații corecte;
- instrumentul-pilot va fi livrat și testat de părțile interesate din fiecare stat. Acestea vor efectua un test în condiții reale cu sprijinul AIEA, prin intermediul misiunilor de experți. Un raport privind testarea instrumentului de formare urmează să fie elaborat și încorporat în raportul final. Comunicările din partea autorității de reglementare către punctul local RPM vor spori eficiența sistemului și vor face mai productivă activitatea personalului de primă intervenție.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- includerea unui modul de formare pentru sistemul elaborat, precum și a unui sistem profesionist interactiv pentru alarmele false. Prototipul instrumentului va fi livrat și testat de părțile interesate din fiecare stat. Un raport specializat privind testarea instrumentului conceput pentru formare va fi elaborat și transmis Comisiei. Statelor membre ale Uniunii le vor fi furnizate modele pentru materialele referitoare la prototip prin intermediul CONOP;

- efectuarea unei „simulări” în unul dintre state, efectuarea de analize și formularea de cerințe privind schimbările necesare, dacă este cazul, în baza unui raport privind rezultatele testului;
- armonizarea la nivelul autorităților de reglementare și, prin urmare, între acestea în cadrul cooperării lor regionale și internaționale, și detectarea și reacția la materialele nucleare și la alte materiale radioactive;
- punerea în funcțiune a unui prototip viabil în fiecare țară;
- includerea unui protocol în viitoarele contracte de achiziții de RPM care să includă cerințe specifice relevante pentru programele informatice.

Proiectul nr. 3:

Consolidarea siguranței nucleare, cu accent pe dimensiunea regională, în statele din vecinătatea UE și în America Latină

Obiectivul acestui proiect este consolidarea capacităților naționale de elaborare și redactare a unui cadru legislativ și de reglementare și consolidarea capacităților din statele membre ale AIEA în vederea instituirii unui regim național cuprinzător în materie de siguranță nucleară. Uniunea Europeană a inițiat un proiect regional în Africa Subsahariană care vizează siguranța, securitatea și garanțiile legate de producția de uraniu, precum și transportul și gestionarea în condiții de siguranță a surselor radioactive. Proiectul în cauză concepe activități în domeniul siguranței nucleare similare celor propuse în temeiul prezentului proiect. Prin urmare, AIEA va beneficia de feedback-ul și de rezultatele proiectului Uniunii astfel încât să implementeze, în totalitate sau parțial, activități în regiunile în cauză. Programul respectă orientările prevăzute la punctul 13 din Rezoluția nr. 10 a Conferinței generale a AIEA, în care secretariatul a fost încurajat să faciliteze un proces de coordonare referitor la interfața dintre securitate și siguranță. Vor fi implicate două departamente din cadrul AIEA: NRSW (securitate) și NSNS (siguranță) pe baza unei abordări fondate pe capacitatea subregională.

3.1. Consolidarea siguranței nucleare

Scopul proiectului:

- consolidarea capacităților statelor de a preveni, a detecta, a răspunde și a proteja persoanele, bunurile, mediul și societatea de acte infracționale sau neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare, inclusiv prin intermediul unor eforturi de consolidare a capacităților la nivel regional, după caz.

Descrierea proiectului:

- activitățile identificate în INSSP din zece state cu privire la punerea în aplicare a regimurilor naționale în materie de siguranță nucleară vor fi transpuse în acțiuni concrete. Vor fi definite reperele necesare pentru abordarea aspectelor relevante care să conducă la soluții durabile pentru stat în materie de siguranță nucleară. Calendarele și angajamentele convenite vor asigura punerea în aplicare cuprinzătoare a planurilor care vor fi puse în aplicare după verificarea încrucișată în raport cu proiectele actuale din cadrul centrelor de excelență în domeniul CBRN ale UE.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- creșterea capacităților naționale în țările beneficiare.

3.2. Consolidarea cadrului juridic și de reglementare național în domeniul siguranței nucleare

Scopul proiectului:

- consolidarea cadrului legislativ și de reglementare național, precum și a capacității statelor de a realiza schimburi de bune practici la nivel regional, deoarece acestea se aplică oricărei autorități implicate în siguranța materialelor nucleare și a altor materiale radioactive, fie că fac sau nu obiectul controlului de reglementare;
- furnizarea către state a unor mijloace eficiente din punct de vedere al costurilor, care să le ajute să își îndeplinească obligațiile naționale, regionale și internaționale, să pună în aplicare instrumente juridice obligatorii și internaționale, precum și să respecte instrumente juridice fără caracter obligatoriu.

Descrierea proiectului:

- organizarea unor misiuni de experți în scopul de a identifica deficiențele de la nivelul normelor și reglementărilor existente, sprijinirea statelor în vederea adaptării, dacă este necesar, prin utilizarea optimă a legislației europene existente în domeniile relevante;
- utilizarea sinergiilor cu alte organizații internaționale, precum Organizația Mondială a Vănilor, după caz;
- continuarea discuțiilor în statele membre implicate cu privire la strategiile acestora și asigurarea sprijinului necesar pentru consolidarea infrastructurii lor naționale;
- sensibilizarea factorilor de decizie cu privire la importanța unei legislații și a unei reglementări corespunzătoare în domeniul siguranței nucleare;
- integrarea în INSSP ale statelor implicate.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- contribuție la elaborarea legislației și a reglementărilor în țările respective;
- actualizarea legislației și a reglementărilor, atunci când este necesar;
- un raport care identifică situația actuală și recomandări privind cadrul juridic și de reglementare din statul respectiv;
- un angajament din partea statelor în sensul punerii în aplicare a recomandărilor și de a permite efectuarea unei evaluări după doi ani;
- elaborarea și evaluarea rezultatelor;
- integrarea obiectivelor îndeplinite în raportul final.

3.3. Siguranța surselor radioactive

Scopurile proiectului:

- consolidarea infrastructurii de reglementare a unui stat în ceea ce privește siguranța surselor radioactive, a instalațiilor și a activităților conexe, inclusiv a transportului;
- crearea, după caz, a unor registre naționale de surse radioactive în statele selectate;
- colaborarea cu statele în vederea elaborării și punerii în aplicare a unor strategii naționale pentru gestionarea surselor scoase din utilizare, inclusiv repatrierea către țara de origine sau furnizor; depozitarea în condiții de siguranță la nivel național până la eliminare, sau exportul în vederea reciclării sau reutilizării sau a depozitării în condiții de siguranță astfel cum se menționează în Proiectul nr. 7.

Descrierea proiectului:

Asigurarea siguranței surselor prin:

- instituirea unor inventare naționale ale surselor radioactive și evaluarea sistemelor de protecție fizică de la instalații;
- organizarea a cinci misiuni de experți care să emită rapoarte de sinteză, inclusiv în ceea ce privește situația actuală și recomandări.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- rapoarte de evaluare în urma misiunilor, în care se descriu pe scurt constatările cu privire la inventarul național și/sau la situația în materie de protecție fizică de la instalații;
- instituirea unor măsuri în materie de protecție fizică la instalațiile în care sunt utilizate sau depozitate surse de mare activitate;
- echipamente care să vină în sprijinul organismelor de reglementare la efectuarea inspecțiilor naționale de securitate și de siguranță la instalații.

3.4. Dezvoltarea resurselor umane

Scopul proiectului:

Consolidarea capacităților statelor de a preveni, a detecta, a răspunde și a proteja persoanele, bunurile, mediul și societatea de acte infracționale sau neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare, inclusiv prin intermediul dezvoltării resurselor umane și al unor eforturi de consolidare a capacităților la nivel regional, după caz.

Descrierea proiectului:

- organizarea, cu respectarea adecvată a eforturilor similare depuse până în prezent și pentru a asigura continuitatea acestora, a unor cursuri de dezvoltare profesională (PDC) dedicate corpului profesoral din universitățile care intenționează să pună în aplicare programe postuniversitare în domeniul siguranței nucleare, pentru a le oferi acestora posibilitatea de a preda cultura siguranței nucleare în instituțiile lor;
- încurajarea furnizării de formare în domeniul culturii siguranței nucleare pentru diferite categorii de profesioniști prin intermediul NSSC sau al centrelor de excelență în domeniul CBRN ale UE din regiune;
- achiziționarea de echipamente speciale dedicate educației și formării, precum instrumente de detectare în condiții reale utilizate de personalul de primă intervenție, care să fie manipulate și utilizate de către studenți și stagiați.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- cel puțin 15 membri ai corpului profesoral formați în fiecare PDC (centru de dezvoltare profesională) pe o temă care urmează să fie stabilită mai târziu (lista formatorilor urmează să fie pusă la dispoziție);
- cel puțin două cursuri de formare care urmează să se desfășoare cu implicarea NSSC-urilor din regiune (listele cursurilor și ale funcționarilor formați urmează să fie puse la dispoziție);
- materiale de predare și formare puse la dispoziție în cadrul PDC și al evenimentelor de formare (materialele urmează să fie revizuite și de către reprezentanții Uniunii).

3.5. Accentul pus pe America Latină

Accentul pus pe sprijinul acordat statelor hispanofone din America Latină. Se urmărește traducerea în limba spaniolă a cât mai multe dintre documentele vizate, pentru o mai mare asimilare în statele respective a rezultatelor activităților derulate.

3.5.1. Program educațional

Școala regională/internațională privind siguranța nucleară

Un curs de două săptămâni se va adresa profesioniștilor din țările în curs de dezvoltare având, în mod ideal, 1-3 ani de experiență, care lucrează într-o instituție relevantă din țara lor de origine și au responsabilități legate de o serie de aspecte privind siguranța nucleară. Candidații ar trebui să aibă un interes profesional specific în ceea ce privește cunoștințele din domeniul siguranței nucleare, însă parcursul academic al acestora poate varia. Candidații implicați în domenii științifice sau tehnice relevante pentru siguranța nucleară, precum fizica nucleară, ingineria nucleară sau științele politice, și/sau în domenii conexe, sunt în mod special încurajați să candideze.

Se urmărește ca această activitate să fie găzduită în Spania și să se desfășoare în limbile spaniolă și engleză. Aceasta va fi orientată către statele din America Centrală și America Latină. Programa de studiu se va baza pe programa utilizată în școlile organizate în cadrul Centrului Internațional de Fizică Teoretică cu sprijinul guvernului italian.

Școala regională din Cuba privind siguranța nucleară

Conținutul și materialul descrise la punctul 3.5.1 vor constitui baza pentru o școală regională privind siguranța nucleară organizată în Cuba. Aceasta va fi organizată împreună cu Centrul de asistență în domeniul siguranței nucleare în curs de înființare în Cuba. Se intenționează utilizarea acestei școli la nivel regional și dezvoltarea în America Latină a educației în domeniul siguranței nucleare.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- o mai bună înțelegere în regiune a principiilor siguranței nucleare.

3.5.2. Activități de monitorizare cu privire la siguranța nucleară a materialelor care nu fac obiectul controlului de reglementare din cadrul acțiunilor comune și al deciziilor anterioare

Scopul proiectului:

- asigurarea sustenabilității activităților inițiate în cadrul acțiunilor comune și al deciziilor anterioare și consolidarea în continuare a siguranței nucleare în statele din America Centrală și America Latină.

Descrierea proiectului:

AIEA a primit o serie de cereri de asistență din America Centrală și America Latină a căror punere în aplicare ar asigura sustenabilitatea activităților inițiate în cadrul acțiunilor comune sau al deciziilor anterioare. Cererile sunt identificate în INSSP și includ misiuni de experți în special în spitale, exerciții de teren, cursuri de formare profesională națională (NTC)/RTC/ITC și achiziționarea unor echipamente de detectare în Argentina și Cuba.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- desfășurarea activităților în statele identificate.

3.6. Siguranța nucleară a materialelor care nu fac obiectul controlului de reglementare în statele din vecinătatea UE

Scopul proiectului:

- desfășurarea unor misiuni de experți, exerciții de teren, NTC/RTC/ITC și o serie de achiziții de echipamente de detectare în Azerbaidjan, Iordania, Liban, Maroc și Ucraina, precum și în alte state din vecinătatea UE.

Proiectul nr. 4:

Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește securitatea informatică

Diviziunea privind siguranța nucleară a AIEA oferă un ansamblu integrat de activități menite să acorde asistență statelor la instituirea și consolidarea securității informatice în cadrul regimurilor naționale în materie de siguranță nucleară. Acest proiect va veni în sprijinul programului de activități al AIEA menit să acorde asistență statelor la îmbunătățirea securității informatice în cadrul regimurilor în materie de siguranță nucleară ale acestora.

Scopul proiectului:

- AIEA urmărește să contribuie la eforturile de creștere a gradului de conștientizare și să ofere orientări statelor în vederea consolidării capacității acestora de a preveni și de a reacționa la o serie de evenimente legate de siguranța nucleară. Sprijinul se axează pe prevenirea, detectarea și capacitatea de reacție la incidente legate de securitatea informațiilor care au potențialul de a afecta negativ, direct sau indirect, siguranța și securitatea nucleară.

Descrierea proiectului:

- acordarea de sprijin în domeniul formării și al educației la nivel internațional și regional în vederea sporirii nivelului de conștientizare și de consolidare a capacităților în ceea ce privește securitatea informatică;
- acordarea de sprijin pentru consolidarea capacităților la nivel național în ceea ce privește securitatea informațiilor și securitatea informatică pentru regimurile în materie de siguranță nucleară;
- organizarea și intermedierea de reuniuni și forumuri de experți pentru a sprijini schimbul de informații și dezbaterile cu privire la domenii tematice în materie de securitate informatică.
- acordarea de sprijin pentru conferința internațională/simpozionul internațional al AIEA privind securitatea informatică într-o lume nucleară din 2019 (sediul AIEA).

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- sporirea gradului de conștientizare a nevoilor în materie de securitate informatică relevante pentru siguranța nucleară și dezvoltarea de materiale/activități de sprijin cu scopul de a facilita dezvoltarea și consolidarea unor programe în domeniul securității informatice;
- creșterea la nivel național a capacității de a pune în aplicare și de a susține securitatea informatică drept componentă a regimului în materie de siguranță nucleară;

- cunoașterea și utilizarea orientărilor și a activităților de asistență ale NSNS în procesul de consolidare a securității informatice a statului drept componentă a regimurilor lor în materie de siguranță nucleară;
- un schimb de informații la nivel global/regional cu privire la lecțiile învățate și bunele practici referitoare la punerea în aplicare a securității informatice în cadrul unui regim în materie de siguranță nucleară;
- îmbunătățirea cooperării cu și dintre partenerii din industrie în ceea ce privește elaborarea de tehnologii și servicii care furnizează un nivel mai ridicat de reziliență și de capacitate de reacție împotriva criminalității informatice;
- structuri naționale de formare destinate consolidării capacității în ceea ce privește securitatea informatică în cadrul regimului în materie de siguranță nucleară, de exemplu prin sprijinirea centrelor de asistență în domeniul siguranței nucleare la dezvoltarea programelor de securitate informatică;
- facilitarea unui schimb centralizat de informații pentru sprijinirea schimbului de informații legate de securitatea informatică relevante pentru părțile interesate din domeniul siguranței nucleare;
- organizarea conferinței internaționale/simpozionului internațional al AIEA privind securitatea informatică într-o lume nucleară.

Proiectul nr. 5:

Siguranța materialelor nucleare și a instalațiilor nucleare

AIEA va contribui în continuare la ameliorarea siguranței nucleare globale și naționale, prin activități care ar sprijini statele, la cerere, în eforturile acestora de a reduce riscul ca materiale nucleare sau alte materiale radioactive care sunt utilizate, depozitate și/sau transportate să fie utilizate în contextul unor acte răuvoitoare. Sistemele naționale de siguranță nucleară trebuie să fie sprijinite prin efectuarea unor actualizări în materie de siguranță la instalațiile nucleare sau sursele radioactive și a unor activități de formare la nivel național în mod sistematic și să acorde asistența tehnică specifică necesară pentru utilizarea și întreținerea adecvată a sistemelor de protecție fizică și a altor sisteme tehnice în materie de siguranță nucleară.

Scopul proiectului:

- consolidarea primei linii de apărare a unui stat sub forma siguranței în materie de materiale nucleare și instalații nucleare.

Descrierea proiectului:

- modernizarea protecției fizice a unei instalații pentru a se garanta faptul că sunt respectate recomandările formulate în documentul INFCIRC/225/Rev.5;
- evaluarea sistemelor de protecție fizică ale instalațiilor nucleare pe baza cererilor formulate de statele membre.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- siguranța materialelor și a instalațiilor nucleare; sprijin acordat statului pentru întreținerea durabilă a echipamentelor furnizate după instalarea acestora;
- furnizarea unor studii de impact în ceea ce privește valoarea adăugată și avantajele fondurilor Uniunii.

Proiectul nr. 6:

Misiuni ale Serviciului consultativ internațional pentru protecție fizică (IPPAS)

Programul IPPAS, demarat în 1995, reprezintă un element fundamental al eforturilor AIEA de sprijinire a statelor membre în instituirea și menținerea unui regim de protecție fizică eficace care să asigure protecția împotriva sustragerii de materiale nucleare și a sabotării instalațiilor și materialelor nucleare. IPPAS oferă consultanță *inter pares* privind punerea în aplicare a instrumentelor internaționale relevante, în special a ACPPNM, și privind punerea în aplicare a documentelor de orientare ale AIEA din colecția „Siguranță nucleară”, în mod deosebit a principiilor fundamentale și a recomandărilor.

Scopul proiectului:

- asistarea statelor la transpunerea dispozițiilor prevăzute în instrumentele internaționale privind siguranța nucleară și a orientărilor IAEA în cerințele de reglementare necesare proiectării și funcționării sistemelor de protecție fizică;
- furnizarea către organismele de stat și către instalații de concepte noi, precum și identificarea și dezbaterile bunelor practici în domeniul protecției fizice care ar putea contribui la consolidarea siguranței nucleare.

Descrierea proiectului:

- derularea și finalizarea unor misiuni ale IPPAS în șase state;
- derularea, pe baza cererilor deja primite de către AIEA, a unor misiuni în Belarus, Republica Democratică Congo, Jamaica, Liban, Madagascar și Vietnam.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- îmbunătățirea și menținerea siguranței nucleare în țările vizate;
- redactarea unor rapoarte finale privind misiunea pentru țările respective, care să includă o descriere a activităților de monitorizare drept parte a raportului final.

Proiectul nr. 7:

Repatrierea surselor

Siguranța surselor radioactive ar trebui abordată în toate etapele ciclului de viață, inclusiv când acestea devin surse scoase din utilizare. Statele vor fi încurajate să elaboreze strategii naționale pentru gestionarea surselor scoase din utilizare, care să includă una sau mai multe dintre următoarele opțiuni de gestionare: repatrierea către țara de origine sau furnizor; depozitarea în condiții de siguranță la nivel național în așteptarea eliminării sau exportul în vederea reciclării sau reutilizării sau a depozitării în condiții de siguranță.

Scopurile proiectului:

- continuarea sprijinului acordat de AIEA statelor pentru ca acestea să își consolideze capacitățile naționale în materie de siguranță nucleară în scopul protejării persoanelor, bunurilor și mediului în cazul unor evenimente legate de siguranța nucleară care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare. Acest sprijin va include dezvoltarea capacităților naționale pentru gestionarea surselor scoase din utilizare; căutarea de surse orfane și, dacă este necesar, repatrierea sau exportul acestora în vederea reciclării. În funcție de gradul de urgență al surselor detectate în urma activităților legate de crearea unor inventare naționale în cadrul Proiectului nr. 3, mai multe surse de mare activitate vor fi repatriate prin intermediul acestei finanțări;
- localizarea și identificarea surselor radioactive situate într-un context care indică necesitatea de a condiționa sursele și de a le depozita într-un mod sigur și securizat în țările selectate sau repatrierea către țara de origine sau furnizor.

Descrierea proiectului:

- în funcție de gradul de urgență al surselor detectate care urmează a fi repatriate prin intermediul inventarului efectuat în cadrul Proiectului nr. 3, vor fi repatriate mai multe surse identificate;
- statele beneficiare urmează să fie definite de Uniune, pe baza unei propuneri din partea AIEA.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- consolidarea și condiționarea surselor;
- repatrierea în țara de origine sau exportul în vederea reciclării sau reutilizării a două surse identificate.

La selectarea surselor care urmează a fi repatriate, se vor aplica următoarele criterii: sursă de mare activitate (categoria 1 sau 2); origine europeană; lipsa momentană a unei finanțări pentru repatriere; repatrierea unei surse unice, în sensul că aceasta nu face parte dintr-un inventar mai mare, astfel încât repatrierea să aibă drept rezultat o reducere semnificativă a riscului.

Proiectul nr. 8:

Acțiuni ulterioare proiectelor din cadrul ciclurilor IV-VI

8.1. Amenințarea internă, evidența și controlul materialelor nucleare (NMAC)

Scopul proiectului:

- se propune continuarea acțiunilor desfășurate în cadrul acțiunilor comune și deciziilor anterioare și pe baza ultimului acord privind contribuțiile, în temeiul Deciziei 2013/517/PESC, cu privire la următoarele două puncte: Măsuri de prevenire și protecție împotriva amenințărilor interne și evidența și controlul materialelor nucleare.

Descrierea proiectului:

- furnizarea de cunoștințe de bază privind conceptele, metodologiile și tehnologiile conforme instrumentelor obligatorii și neobligatorii în domeniul siguranței nucleare; demonstrarea existenței, în cadrul instalațiilor nucleare, a unor componente ale unui sistem național NMAC eficient, în vederea sporirii capacității statelor membre de a detecta utilizarea neautorizată sau sustragerea de materiale nucleare; familiarizarea statelor membre cu amenințările interne, precum și identificarea unor măsuri de prevenire și protecție împotriva amenințărilor interne.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- cursurile aduc beneficii statelor membre, oferindu-le exemple de bune practici, desprinse din documentele de orientare și din lecțiile învățate de la experți, care ajută statele membre să îndeplinească cerințele și obiectivele în materie de siguranță nucleară la nivelul instalațiilor;
- NMAC: Obiectivul cursului este conștientizarea necesității ca în cadrul instalațiilor nucleare să funcționeze un sistem autohton NMAC, care să fie eficient în detectarea sustragerii de materiale nucleare, în special împotriva actorilor nestatali. Cursul va compara elementele unui program național NMAC cu măsurile de siguranță din cadrul AIEA și va evidenția diferențele dintre acestea;
- amenințare internă: obiectivul cursului este acela de a îi familiariza pe participanți cu măsurile de siguranță nucleară care abordează amenințările interne, inclusiv sustragerea de materiale nucleare (furtul), actele de sabotaj și securitatea cibernetică în cadrul instalațiilor care conțin materiale nucleare;
- documentele de orientare din colecția „Siguranță nucleară” sunt utile statelor membre, oferind instrucțiuni detaliate cu privire la atingerea obiectivelor regimurilor eficiente în materie de siguranță nucleară;
- NMAC: atât NSS 25-G, cât și NST-33 sunt utile statelor membre, oferind indicații cu privire la aspecte legate de punerea în aplicare a NMAC, inclusiv gestionarea sistemului NMAC, utilizarea registrelor, inventarierea stocurilor fizice, măsurarea și controlul calității măsurătorilor, controlul materialelor nucleare, transporturile de materiale nucleare, detectarea, investigarea și soluționarea neregulilor privind NMAC, precum și evaluarea și testarea performanței sistemului NMAC;
- amenințare internă: NSS 8 este util statelor membre, oferind indicații cu privire la măsurile de prevenire și de protecție împotriva amenințărilor interne legate de sustragerea de materiale nucleare și de sabotarea materialelor și a instalațiilor nucleare, și completează cu trimiteri recomandările din NSS 13. NSS 8 oferă orientări generale cu privire la amenințările interne, pe baza unei interpretări a abordării graduale, definind amenințarea internă și modalități de clasificare a persoanelor care au acces la informații privilegiate, precum și orientări generale cu privire la identificarea țintelor și a sistemelor de instalații care au nevoie de protecție împotriva actelor răuvoitoare și la punerea în aplicare și evaluarea măsurilor de prevenire și de protecție de la nivelul instalațiilor în vederea combaterii amenințărilor interne.

8.2. Dezvoltarea siguranței și securității transporturilor

Scopul proiectului:

AIEA elaborează orientări detaliate în colecția „Siguranță nucleară” pentru a ajuta statele să își îndeplinească obligațiile ce le revin în temeiul cadrului juridic internațional pentru siguranță nucleară. Sunt necesare orientări suplimentare pentru a aborda siguranța materialelor nucleare și a altor materiale radioactive în timpul transportului.

Descrierea proiectului:

- activitățile menite să sprijine statele în vederea îmbunătățirii securității transporturilor implică autoritățile de reglementare și alte autorități competente care dețin responsabilități și roluri privind asigurarea materialelor radioactive în timpul transportului. În prezent, formarea și orientările cu privire la siguranță și securitate sunt furnizate statelor membre, în general, separat, chiar dacă în multe state membre ele se adresează aceluiași public. AIEA consideră că, prin mobilizarea rețelelor regionale de securitate existente, s-ar putea oferi cursuri de formare comune, axate pe siguranța materialelor, care să abordeze interfețele dintre siguranță și securitate în domeniul transporturilor.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- elaborarea unui manual privind securitatea și siguranța surselor radioactive în timpul transportului. Un astfel de manual ar putea reprezenta, de asemenea, un instrument care să permită celor care își desfășoară activitatea în domeniile siguranței și securității să înțeleagă mai bine activitatea celorlalți actori implicați, ceea ce ar conduce în final la dezvoltarea unei culturi a securității și siguranței mai puternică și mai eficace;
- realizarea unui curs de pregătire internațional, a unui curs de pregătire regional și a două cursuri de pregătire naționale prin intermediul rețelelor regionale în scopul sensibilizării cu privire la nevoia de siguranță în timpul transportului de materiale radioactive, precum și pentru a oferi participanților cunoștințele necesare pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor standarde naționale în materie de siguranță a transporturilor.

8.3. Criminalistica nucleară

Scopul proiectului:

- conferințele internaționale privind progresele înregistrate în criminalistica nucleară au subliniat necesitatea de a adopta abordări regionale în domeniul criminalisticii nucleare, pentru a reflecta standardele comune și capacitățile existente din statele membre, pe măsură ce acestea dezvoltă o capacitate criminalistică nucleară pentru a putea răspunde nevoilor lor în cadrul unei infrastructuri de siguranță nucleară. În cadrul elaborării și revizuirii planului de sprijin integrat pentru siguranța nucleară (INSSP), a existat un interes considerabil din partea statelor membre africane pentru includerea criminalisticii nucleare în răspunsul la un eveniment legat de siguranța nucleară. Acest interes este determinat de creșterea economică rapidă din Africa, care depinde de accesul direct la materiale nucleare și la alte materiale radioactive în domeniile industriei, medicinei și cercetării, dar este temperat de amenințări grave la adresa securității, printre care și teroriștii care au lansat atacuri în Africa de Nord și în Africa Subsahariană.

Descrierea proiectului:

- AIEA va depune eforturi concertate pentru a aborda necesitățile statelor membre prin inovare, incluzând orientări privind metodele de laborator. AIEA a elaborat un nou curs practic de introducere în domeniul criminalisticii nucleare, care se desfășoară în laboratoare de criminalistică nucleară. Proiectul va include un curs de pregătire internațional pentru practicieni și efectuarea unui rezidențiat pe termen lung pentru un om de știință într-un laborator de elită în materie de criminalistică nucleară, sub îndrumarea gazdei și a AIEA.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- o componentă semnificativă a asistenței în domeniul criminalisticii nucleare pentru Africa de Nord este dezvoltarea resurselor umane, de exemplu formarea experților în domeniu. Vor fi identificate subiecte și posibilități de implicare pe viitor a criminalisticii nucleare, precum și de dezvoltare pe viitor a acestui domeniu (de exemplu, cercetarea, asigurarea respectării legii, capacitățile analitice, extracția de uraniu și siguranța surselor radioactive) în întreaga regiune. Acestea vor defini activitățile de punere în aplicare privind criminalistica nucleară în Africa de Nord. Reuniunile se vor desfășura atât în limba engleză, cât și în limba franceză și întreaga documentație va fi tradusă în limba franceză pentru ca țările beneficiare să își poată însuși mai bine informațiile;

Potențiale țări beneficiare: toate statele membre nord-africane și statele din vecinătatea UE.

8.4. Instituirea unui cadru de răspuns eficace la nivel național

Amenințarea pe care o reprezintă terorismul nuclear a fost recunoscută ca fiind un motiv de îngrijorare pentru toate statele, iar riscul ca materiale nucleare sau alte materiale radioactive să fie utilizate pentru săvârșirea unui act infracțional sau neautorizat comis cu intenție reprezintă o amenințare gravă la adresa siguranței naționale și regionale, care ar putea avea consecințe grave asupra populației, bunurilor și mediului.

Consecințele potențiale ale unui act infracțional sau ale unui act neautorizat săvârșit cu intenție care implică materiale nucleare și alte materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare depind de cantitatea, forma, compoziția și activitatea materialului în cauză. Astfel de acte ar putea avea efecte negative asupra sănătății sau la nivel social, psihologic și economic, ar putea produce daune materiale și ar putea avea consecințe politice și consecințe asupra mediului. De exemplu, au loc în mod regulat evenimente publice importante cu statut internațional. Având în vedere vizibilitatea acestora, care este rezultatul unei acoperiri mediatice neîntrerupte, este recunoscut la scară largă faptul că există un risc semnificativ de atac terorist îndreptat împotriva unei reuniuni politice sau economice la nivel înalt sau a unui eveniment sportiv major care sunt intens mediatizate.

În fiecare zi au loc transporturi de materiale nucleare și alte materiale radioactive, fie autorizate și supuse reglementărilor naționale și internaționale în domeniul transporturilor, fie neautorizate sau gestionate de persoane care doresc să evite detectarea. Măsurile eficiente de control în domeniul siguranței nucleare contribuie la garantarea faptului că au loc doar transporturi legale și că se aplică proceduri realiste și eficace pentru a preveni, a detecta și a răspunde cu promptitudine în cazul unor incidente.

Fiecare stat are responsabilitatea de a fi pregătit să prevină, să detecteze și să răspundă la incidente legate de siguranța nucleară, incluzând aici și evenimentele care pot declanșa o situație de urgență radiologică.

Scopul proiectului:

- pentru a susține și a consolida capacitățile statelor membre de a răspunde la acte infracționale sau la acte neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive, AIEA oferă asistență, axându-se pe instituirea unui cadru de răspuns eficace la nivel național. În acest context, AIEA urmărește să ofere asistență statelor membre în vederea detectării materialelor nucleare sau a altor materiale radioactive care nu fac obiectul controlului de reglementare și în vederea pregătirii răspunsului la incidente legate de siguranța nucleară, prin desfășurarea de misiuni de consiliere și de evaluare, prin implementarea unor programe de formare a resurselor umane și prin acordarea de asistență în ceea ce privește aderarea la instrumente juridice internaționale și/sau consolidarea legislației naționale relevante, precum și prin dezvoltarea de orientări acceptate la nivel internațional și punerea acestora la dispoziția statelor.

Descrierea proiectului:

- oferirea de asistență statelor membre în ceea ce privește stabilirea și menținerea unei infrastructuri de răspuns eficace la nivel național prin planificarea, coordonarea, implementarea și monitorizarea rezultatelor următoarelor activități:
- organizarea de misiuni de consiliere/de servicii în anumite state pentru identificarea unui cadru de răspuns în materie de siguranță nucleară și pentru formularea de recomandări privind îmbunătățirea acestuia;
- furnizarea de asistență tehnică pentru state în vederea creării unei capacități eficiente de răspuns în materie de siguranță nucleară, care să includă gestionarea infracțiunilor radiologice la locul faptei și evenimentele publice importante;
- asistență în consolidarea capacităților, inclusiv desfășurarea de cursuri de formare, ateliere, exerciții și seminarii privind măsurile de răspuns în materie de siguranță nucleară.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- se preconizează că statele participante la acest program își vor consolida capacitatea națională de răspuns la acte infracționale sau acte neautorizate săvârșite cu intenție care implică materiale nucleare sau alte materiale radioactive, asigurându-se că au capacitatea de a evalua rapid și de a clasifica incidentul pe baza unor factori cum ar fi gradul de pericol, posibilele consecințe asupra oamenilor și asupra mediului, impactul economic și natura materialelor nucleare sau a altor materiale radioactive implicate.

8.5. Detectarea

Scopul proiectului:

- aceste activități reprezintă o continuare a activităților desfășurate în domeniul detectării în cadrul acțiunilor comune și deciziilor anterioare și în baza ultimului acord privind contribuțiile. Unul dintre elementele necesare pentru a sprijini instituirea unui regim eficient în materie de siguranță nucleară este elaborarea unei strategii naționale privind detectarea. O arhitectură eficientă de detectare în materie de siguranță nucleară se bazează pe strategia națională privind detectarea și pe cadrul juridic și de reglementare național în domeniul siguranței nucleare și este susținută de un sistem eficace de asigurare a respectării legii.

Descrierea proiectului:

- concentrându-se pe proiectarea și pe dezvoltarea unei arhitecturi de detectare, AIEA intenționează să organizeze șase misiuni de experți și să furnizeze instrumente de detectare.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

- donarea de echipamente de detectare în conformitate cu strategia de detectare.

II. RAPORTARE ȘI EVALUARE

AIEA va prezenta ÎR și Comisiei două rapoarte anuale și un raport descriptiv și financiar final privind implementarea proiectelor și, în plus, trei rapoarte intermediare semestriale informale. AIEA va prelucra rapoartele informale dedicate unor subiecte relevante, atunci când acest lucru este necesar, la solicitarea Comisiei.

Raportul descriptiv și financiar final va evalua implementarea detaliată a tuturor proiectelor și va cuprinde de asemenea:

- un raport cuprinzător privind testarea instrumentului de formare creat, menționat la punctul 2.2 din capitolul I, care urmează să fie încorporat în raportul final;
- referitor la proiectul 3, un raport privind situația actuală și recomandări privind cadrul juridic și de reglementare din statul beneficiar, respectând confidențialitatea solicitată de statul respectiv;
- realizările privind punctul 3.2 din capitolul I;

O copie a acestor rapoarte va fi trimisă delegației Uniunii din Viena.

III. PARTICIPAREA FĂRĂ COSTURI A EXPERTILOR PROVENIȚI DIN STATELE MEMBRE ALE UE

Implicarea activă a experților proveniți din statele membre ale Uniunii este necesară pentru punerea în aplicare cu succes a prezentei decizii. AIEA va utiliza acești experți pentru proiecte. AIEA va elabora propuneri privind cheltuielile cu personalul, care urmează să fie finanțate din contribuția Uniunii, pe baza unei analize a nevoilor, după stabilirea listei beneficiarilor. Respectivii membri ai personalului vor fi angajați în conformitate cu normele AIEA.

IV. DURATĂ

Durata totală estimată a implementării proiectelor este de 36 de luni.

V. BENEFICIARI

Țările beneficiare ale diferitelor proiecte vor fi selectate din listele corespunzătoare de mai jos.

În cazul în care statele decid că nu sunt în măsură să accepte asistența, AIEA va propune CONOP noi beneficiari, pe baza nevoilor identificate prin intermediul INSSP.

Beneficiarii proiectului nr. 1 vor fi în Africa: Algeria, Egipt, Mauritania, Niger, Maroc, Tunisia; în Asia și în zona Pacificului: Malaysia, Pakistan și alte state – care urmează să fie stabilite – care solicită sprijin din partea AIEA; în America Latină și în zona Caraibilor: Argentina, Chile, Columbia, Cuba, Peru, Uruguay și statele din vecinătatea UE.

Beneficiarii proiectului nr. 2 vor fi Cuba, Indonezia, Iordania, Liban, Malaysia și Vietnam.

Beneficiarii proiectului nr. 3 vor fi statele din vecinătatea UE: Albania, Algeria, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Egipt, Georgia, Iordania, Liban, Libia, FYROM, Mauritania, Republica Moldova, Muntenegru, Maroc, Tunisia, Turcia și Ucraina, precum și țările din America Latină și Centrală: Bolivia, Chile, Columbia, Cuba, Ecuador, Honduras, Panama, Paraguay.

Beneficiarii proiectului nr. 4 vor fi Africa de Nord, Asia de Sud-Est, America Latină, națiunile/regiunile aflate în primele etape de dezvoltare a unor programe privind centrale nucleare și de cercetare a capacității reactoarelor, precum și Vietnam, Egipt, Turcia, Thailanda și altele, care urmează să fie stabilite într-o etapă ulterioară.

Beneficiarul proiectului nr. 5 va fi Egiptul.

Beneficiarii proiectului nr. 6 vor fi Belarus, Republica Democratică Congo, Jamaica, Liban, Madagascar și Vietnam.

Beneficiarii proiectului nr. 7 vor fi selectați din lista următoare: Albania, Bahrain, Burkina Faso, FYROM, Liban și Madagascar.

Beneficiarii proiectului nr. 8 vor fi Algeria, Albania, Bangladesh, Cuba, Georgia, Kazahstan, Malaysia, Maroc, Ucraina, Vietnam sau alte state, care urmează să fie stabilite într-o etapă ulterioară, din Africa, Asia, America Latină și Centrală care solicită sprijin din partea AIEA în cadrul INSSP; state gazdă specifice: Germania și Austria.

VI. VIZIBILITATEA UE

AIEA ia toate măsurile corespunzătoare pentru a face public faptul că acțiunea a fost finanțată de Uniune. Aceste măsuri vor fi luate în conformitate cu Manualul Comisiei privind comunicarea și vizibilitatea pentru acțiunile externe ale UE, elaborat și publicat de Comisia Europeană. AIEA va asigura astfel vizibilitatea contribuției Uniunii printr-o strategie de marcă (*branding*) și publicitate adecvate, evidențiind rolul Uniunii, asigurând transparența acțiunilor sale și sensibilizarea publicului cu privire la motivele deciziei, precum și cu privire la sprijinul acordat de Uniune pentru decizie și rezultatele acestui sprijin. Materialele produse de acest proiect vor afișa în mod clar drapelul Uniunii, în conformitate cu orientările Uniunii privind utilizarea și reproducerea corespunzătoare a drapelului. Atunci când este cazul, AIEA va invita reprezentanți ai Uniunii și ai statelor membre ale Uniunii să participe la misiuni sau evenimente legate de punerea în aplicare a prezentei decizii.

VII. AGENȚIA DE IMPLEMENTARE

AIEA va fi însărcinată cu implementarea la nivel tehnic a proiectelor. Proiectele vor fi implementate în mod direct de personalul AIEA, de experți din statele membre și de contractanți. Implementarea proiectelor va respecta Acordul-cadru financiar și administrativ și acordul de finanțare care urmează a fi încheiat între Comisia Europeană și AIEA.
